

Foreløbigt svar (17/7 96)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet anmodet Rigspolitichefen om en udtalelse.

Når denne udtalelse foreligger, vil ministeriet vende tilbage til sagen.

Spm. nr. S 2972

Til undervisningsministeren (10/7 96) af:

Poul Nødgaard (DF):

»Hvilke oplysninger kan ministeren give om den kommunale og statslige kontrol med aftenskolerne, og vil ministeren iværksætte en kulegravning af konstateret tilskudsfuld i aftenskolerne samt ændre folkeoplysningsloven, så kontrollen kan forbedres?«

Begrundelse

Der henvises til artikler i Berlingske Tidende i perioden 7. juli til 9. juli, hvoraf det fremgår, at kommunerne har konstateret falske underskrifter og fiktive, oppustede timetal på aftenskolerne uden at have nogen mulighed for at gribe ind.

Af Berlingske Tidende den 9. juli fremgår det blandt andet, at der i Liberalt Oplysnings Forbund (LOF) i Solrød spekuleres i kommunale tilskud ved at lade forbundsledere og lærere tilmelde sig aftenskolens egne kurser for en symbolsk betaling.

Spørgeren finder det helt afgørende, at ministeren indgående undersøger den form for tilskudsoppustning, ligesom det er vigtigt, at det offentlige – på et område, hvor der uddeles mange offentlige midler – generelt har fornuftige kontrolmuligheder.

Efter spørgerens oplysninger er det ikke tilfældet for øjeblikket, og derfor bedes ministeren nu se på sagen.

Svar (17/7 96)

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Med henblik på at besvare spørgsmålet, som er foranlediget af artikler i Berlingske Tidende,

vurderer jeg det hensigtsmæssigt at bruge en del plads i mit svar til, så kort som det nu er muligt, at ridse gældende regler op. Baggrunden er, at visse påstande i artiklerne beror på misfortolkning af loven. Nedenstående præciseres regelsættet derfor.

Efter folkeoplysningsloven er enhver kreds af personer, der tilbyder folkeoplysende virksomhed efter loven, tilskudsberettiget og har adgang til lokaler m.v. i den kommune, hvor kredsen er hjemmehørende. Ved en kreds forstås en sammenslutning af mindst 5 personer, blandt hvilke én person med bopæl i kommunen er ansvarlig over for kommunalbestyrelsen for anvendelse af modtagne tilskud og anviste lokaler m.v. samt for regnskab og dokumentation for virksomheden.

Den enkelte kreds' idépolitiske grundlag, organisatoriske struktur, frie emnevalg, frie valg af tilrettelæggelsesform og frie dispositionsret skal respekteres.

En kreds har kun krav på tilskud fra den kommune, hvor den er hjemmehørende. Har kredsen en særskilt kontoradresse, må det normale være, at adressen ligger inden for kommunens grænse. Kredsen skal have et selvstændigt budget og et selvstændigt regnskab, og efter lovændringen i 1995 (lov nr. 445 af 14. juni 1995) er det præciseret, at den skal give deltagerne eller medlemmerne indflydelse på kredsens ledelse. Ydermere er det tydeliggjort, at et eventuelt overskud ved kredsens folkeoplysende virksomhed ikke må tilfalde andre end kredsen selv, og at den ikke må oprettes eller drives i kommercielt øjemed.

Der stilles ingen formkrav til den dokumentation, der af kredsen skal fremlægges for kommunen, men det vil typisk kunne ske i form af en vedtægt.

Det er folkeoplysningsudvalget, der på baggrund af en samlet vurdering af de foreliggende oplysninger tager stilling til, om kravene til en kreds er opfyldt, herunder om kredsen har en sådan tilknytning til kommunen, at den opfylder kravet om at være hjemmehørende dér og dermed berettiget til at modtage støtte efter loven. Er kommunen i tvivl, vil den altid af kredsen kunne forlange de oplysninger meddelt og den dokumentation forelagt, som er nødvendig for at afgøre, om kravene til en tilskudsberettiget kreds er opfyldt.

Kommunalbestyrelsen er forpligtet til at fastsætte nærmere regler om tilskud til virksomhed inden for lovens område. Disse regler må selv-